

VSSH:n Digistrategia vuosille 2019-2023

*Millä tavalla sairaanhoitopiirin
tulee suunnitella
palvelujensa digitalisaatiota?*

Leena Setälä, sairaanhoitopiirin johtaja

Strategian taustaa: sairaanhoitopiirien vastuulle kuuluvat terveyden tukitoimet

Terve, oireeton,
Ei merkittäviä
terveysriskejä

Terve,
oireeton
riskihenkilö

Oireileva henkilö,
jolla muitakin
terveysriskejä

Monin tavoin
oireileva
henkilö

Terveellinen elämä ja ympäristö: puhdas ilma ja vesi, liikenne- ja elintarviketurvallisuus, koulutus, perhe-elämä ja sosiaaliset verkot, työelämä etc.

Kansalaiset

Kunnat

Valtio

EU

Yritykset

Oppilaitokset

Järjestöt

Terveysriskien tunnistaminen ja riskien vähentäminen: terveiden seulonnat, tuki terveellisille elämäntavoille: informaatio, kannustus

Työnantajat

Yritykset ja yhteisöt

Kunnat

Sairaanhoitopiirit

Terveyspalvelujärjestelmä: palvelujen saatavuus ja hoitoon pääsy, kokonaisvaltainen riskien tunnistaminen, vaikuttavat interventiot, omahoidon tuki

Ammattilaiset

Potilasjärjestöt

Terveyspalvelujen digitalisaation tavoitteita erikoissairaanhoidossa

- **palvelujen saatavuus myös digitaalisin välinein:** informaatio palvelujen saatavuudesta, ajanvarausmahdollisuus, hoitoon sisältyvät kotiin annettavat palvelut, etämonitorointi
- **omahoidon tuki:** luotettava informaatio, ohjeet, muistutukset, mahdollisuus yhteydenottoon kun on tarve
- **vaikuttavat interventiot:** päätöksenteon tuki digitaalisin välinein sekä asiakkaalle että terveydenhuollon ammattilaiselle, yksilöllisten riskien tunnistaminen, personoitu hoito
- **tiedon integraatio terveydenhuollon palvelujärjestelmässä:** tiedon kokoaminen eri lähteistä, yksilön tilannekuvan hahmottaminen, päällekkäisen työn poistaminen
- **tehokas tiedonsiirtoverkosto ja siihen soveltuvat päätelaitteet**
- **henkilöstön it-osaamisen kehittäminen** (laitteet, ohjelmat, palvelut)
- **tietosuoja- ja tietoturvaratkaisuista ja osaamisesta huolehtiminen**

Informaatioteknologian ja uusien menetelmien käyttöönoton tuottama säästöpotentiaali

Neittaanmäki ja Kaasalainen. Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja 51/2018

Olettamus: Uuden sukupolven tekoälytuetut IT-järjestelmät tehostavat järjestelmien käyttöä 10-20%.
Arvio laskettu koko Suomen mittakaavassa 10 vuodelle.

- Tehokkaampi työajan käyttö 2-4 Mrd €
- Tehokkaammat hoitoprosessit 4 Mrd €
- IT-järjestelmien uusimiskulut 2 Mrd €
- Koulutus- ja tutkimuskulut 1,5 Mrd €
- **Säästöpotentiaali yhteensä 2,5 – 5,5 Mrd €**

Sairaanhoitopiirien ja maakuntien yhteiset hankkeet terveyspalvelujen digitalisaatiossa

- palvelujen saatavuus myös digitaalisin välinein
- omahoidon tuki
- vaikuttavat interventiot
- tiedon integraatio

Oda/Omaolo

Terveyskylä –
Virtuaalisairaala

”Sote jokaisen taskuun”-
mobiiliratkaisu

Hyvis Sähköinen
asiointi, ajanvaraus

Una/APTJ

Una-integraatioalusta

KUMPPANIT

Sotedigi

Yliopisto-
sairaanhoitopiirit

Varsinais-
Suomen
maakunta ja
yhteistyöalue

Kaari-hanke-
konsortio (11 shp)

Una-yhteisö

VSSH:n Digistrategia vuosille 2019-2023

Kommentoitava luonnos

Leena Setälä

Päästrategiamme (2019-2020) edellyttää, että *“Kehitämme palvelu- ja hoitoketjujamme saatavuuden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseksi”*

- Tuemme palvelujen saatavuutta ja kustannustehokkuutta kohdennetuilla liikkuvilla ja digitaalisilla palveluilla.
- Kehitämme hoidon tarpeen arviointia ja hoitoon pääsyä eri asiakasryhmissä ja prosesseissa.
- Kehitämme palvelu- ja hoitoketjujamme alueen perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimijoiden kanssa yhdenmukaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien ja terveystieteellisen tutkimuksen avulla.
- Sähköiset palvelut tulevat entistä laajemmin käyttöön.

“Kehitämme osaamista ja palveluitamme toimimalla kotimaisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Turvaamme henkilöstön työssä jaksamisen ”

- Haemme ratkaisuja huipputason toiminnalle myös oman toimintamme ulkopuolelta liittoutumalla soveltuvin osin sellaisten toimijoiden kanssa, jotka tuottavat meille tarpeellisia palveluita
- Tuemme yksikköjemme ja yksilöidemme kykyä oppia ja kehittyä organisaatiomme kaikilla tasoilla
- Suunnittelemme osaamisen ja resurssien muutokset toiminnan ja tehtävien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla
- Tuemme työhyvinvointia kehittäviä työmenetelmiä ja työskentelytapoja
- Tuemme henkilöstöä muutoksen kohtaamisessa

“Vahvistamme potilaan osallistumista hoitoonsa ja asiakaskokemuksen huomioimista toiminnassamme. Edistämme toiminnassamme kestäväää kehitystä”

- Hyödynnämme asiakaspalautteen lisäksi enenevässä määrin asiakasraateja, kokemusasiantuntijoita ja muita keinoja tunnistaa palveluun kohdistuvia odotuksia ja valmiuksia
- Vahvistamme valmiuksiamme kehittää sekä tavanomaista että digitaalista palvelua asiakkaiden tarpeiden pohjalta
- Kannustamme henkilöstöä kehittämään toimintaa potilaslähtöisemmäksi
- Valitsemme vaikuttavat ja kustannustehokkaat hoito- ja toimintamuodot ja noudatamme kestäväen kehityksen periaatteita hankinnoissa
- Noudatamme talouden vakauttamissuunnitelmaa, jossa jäsenkuntien maksuosuuksien keskimääräinen kasvu säilyy korkeintaan 3,8 % suuruisena ja lainakanta alle 200 miljoonan euron tasolla.

Digitalisaatiotyön kohteet 2019-2023

Potilaat ja asiakkaat

Sähköinen asiointi ja tavoitettavuus
Mobiilipalvelut. Etämonitorointi.
Tiedon integraatio ja hyötykäyttö.
Potilasturvallisuus.

Ammattilaiset

Sähköinen asiointi ja tavoitettavuus.
Mobiilipalvelut, etätyö.
Tiedon integraatio ja hyötykäyttö.
Päätöksenteon tuki ja johtaminen.

Tukipalvelut

Rutiinityön automatisointi
Tiedon hyötykäytön edistäminen,
tietojohdaminen.
Tuki palvelujen kehittämislle ja
henkilöstön ict-osaamiselle.

IT-infrastruktuuri

Palveluratkaisut ja -alustat
Verkkokapasiteetti
Tehokkaat päätelaitteet
Tietoturva ja tietosuoja

Digitalisaatiotyön menestyksen valttikortit

- Kustannusvaikuttavuus: investoimme eniten niihin menetelmiin, joiden avulla työmme ja palvelumme tulevat entistä vaikuttavammiksi
- Asiakaslähtöisyys: teemme sellaisia palveluita, joita kansalaiset meiltä odottavat ja joita he kykenevät hyödyntämään
- Teemme jäsenkuntien ja maakuntien kanssa mahdollisimman yhtenäiset ratkaisut päällekkäisen työn ja yhteensopimattoman tuloksen välttämiseksi
- Toimimme aktiivisesti kansallisissa verkostoissa, joiden avulla voimme vaikuttaa kustannustehokkaiden kansallisten ratkaisujen saavuttamiseen

Tunnistettuja keinoja parantaa terveystalvveluja ja niiden tuottavuutta digitalisaation avulla

TARPEET	KEINOT	VÄLINEET
Työn tuottavuus ja tehokkaat prosessit	Tietojärjestelmien hyvä käytettävyys. Rutiinityön automatisointi. Kyky analysoida ja kehittää työprosesseja.	Uuden sukupolven tietojärjestelmät. Tekoäly ja prosessianalytiikka.
Olemassa olevan tiedon hyödyntäminen	Tiedon sähköinen muoto on edellytys työ- ja palveluprosessien ja niiden poikkeamien tunnistamiselle. Ajantasainen tieto päätöksenteon ja johtamisen tueksi.	Integraatioalusta (Una). Uuden sukupolven potilastietojärjestelmät. Tietoallas, tekoäly ja kehittynyt tietoanalytiikka.
Laatu ja potilasturvallisuus	Päätöksenteon tuki. Laaturekisterit. Riskien ja poikkeamien tunnistaminen yksilö- ja väestötasolla, haittavaikutusten torjunta. Lääkehoidon digitalisointi.	Uuden sukupolven asiakas- ja potilastietojärjestelmät. Rekisteritiedon analysointi ja vertaisarviointi. Tekoäly. Lääkeautomaattoratkaisut.
Kansalaisen omatoimisuuden tukeminen	Pääsy informaatioon, omiin tietoihin ja palvelujärjestelmän piiriin myös sähköisesti. Päätöksenteon tuki.	OmaKanta, OmaOlo, muu tekoälytuettu asiointi eri palvelutuottajien kanssa.

VSSH:n strategiset valinnat terveystalvvelujen digitalisaation toimeenpanossa 2019-2023

KOHDE	VALINTA	PERUSTELU
Sote-tiedon integraatoratkaisu	Una-ydin. Hankintapäätös tehty maaliskuussa 2019.	Keino koostaa asiakkaan/asiakasryhmän palvelutiedot yhteen näkymään.
Potilaan sähköiset asiointikanavat	OmaOlo- ja Virtuaalisairaala-palvelujen kehittäminen. OmaTyks-palvelukanava ja sen mobiilisovellus.	Laaja yhteistyö tuottaa nämä ratkaisut kansallisiksi. Muilla shp:eilla on jo omat palvelukanavaratkaisut.
Uuden sukupolven asiakas- ja potilas-tietojärjestelmät koko maakunnan sote-palvelutuotantoon	Hankinnan valmistelu alkaa vuonna 2019 yhteistyössä laajan Una-konsortion kanssa (Kaari-hanke).	Yhteinen ratkaisu kattaa yli puolet Suomen väestöstä. Työtä ja riskejä voidaan jakaa laajalle toimijakunnalle ja osin vaiheistaa oman maakunnan tarpeiden mukaan.

VSSHP:lla on kyvykkyyttä olla edelläkävijä digitaalisen tiedon hyödyntämisessä tutkimuksen, kehittämisen ja johtamisen alueilla

- Kehittynyt tietoanalytiikkakapasiteetti ja osaaminen
  - Auria Tietopalvelut ja Kliiniset tietopalvelut yhdistetään vuoden 2019 alussa
  - kustannustehokas tietoallas käytettävissä
- Valmiuksia mm. digipatologiaan ja dataintensiiviseen tekoälytutkimukseen
- Datan yhdistäminen ja hoitopolkuanalytiikka
- Vapaaseen koodiin perustuva tietoaalusta, tutkijan etätyöpöytä
- Johdon tietopöytä-kehitystyö tiedolla johtamiseen
- Tietosuoja- ja tietoturvaratkaisut ja -osaaminen
- Tiivis kansallinen ja pohjoismainen yhteistyö, EU-näkyvyys